

Sygn. akt VU 956/17

POSTANOWIENIE

Dnia 8 kwietnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Romuald Kompanowski

Protokolant: sekr. sądowy Małgorzata Kucińska

po rozpoznaniu 8 kwietnia 2019 w Kaliszu

na rozprawie

sprawy odwołań B. A., P. A. (1), P. A. (2)
i P. A. (3)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

dot. odpowiedzialności osób trzecich i następców prawnych za składki na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy,
Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych
i ubezpieczenie zdrowotne

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 8 września 2017 r. Nr (...)

p o s t a n a w i a:

1. Umorzyć postępowanie w sprawie
2. Zasądzić od odwołujących P. A. (2), B. A., P. A. (1) i P. A. (3) solidarnie na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. kwotę 1350 (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt) zł tytułem częściowego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego
3. Nie obciążać odwołujących P. A. (2), B. A., P. A. (1) i P. A. (3) pozostałą częścią kosztów zastępstwa procesowego organu rentowego.

UZASADNIENIE

Decyzją z 8 września 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. wysokość zobowiązań zmarłego w dniu 19.09.2014 r. płatnika składek J. A. na dzień otwarcia spadku na łączną kwotę 79 776,32 zł w tym:

składek na ubezpieczenia społeczne:

- 29 644,93 zł z tytułu nieopłaconych składek na okres styczeń 2005 – listopad 2009
- 25 408,00 zł z tytułu odsetek naliczonych na dzień 19.09.2014 r.

składek na ubezpieczenie zdrowotne:

- 11 111,16 zł z tytułu nieopłaconych składek za okres styczeń 2005 – listopad 2009

- 9 296,00 zł z tytułu odsetek naliczonych na dzień 19.09.2014 r.

Fundusz Pracy:

- 2 346,23 zł z tytułu nieopłaconych składek za okres styczeń 2005 – listopad 2009

- 1 970,00 zł z tytułu odsetek naliczonych na dzień 19.09.2014 r.

oraz orzekł, że B. A., P. A. (3), P. A. (1) i P. A. (2) ponoszą jako spadkobiercy płatnika składek solidarną odpowiedzialność za całość stwierdzonych zobowiązań.

Odwołania od powyższej decyzji złożył oddzielnie każdy z zobowiązanych wnosząc identyczne w swej treści żądanie zmiany zaskarżonej decyzji i zwolnienie z obowiązku uregulowania stwierdzonych w decyzji kwot. Podstaw do zaskarżenia decyzji skarżący upatrywali w przedawnieniu zobowiązania.

Organ rentowy wniósł o oddalenie każdego odwołania oraz zasądzenie kosztów procesu od każdego z odwołujących.

Sąd połączył sprawy z odwołań B. A., P. A. (3), P. A. (1) do wspólnego rozpoznania ze sprawą z odwołania P. A. (2).

Na rozprawie w dniu 8 kwietnia 2019 r. każdy z odwołujących cofnął odwołanie a organ rentowy na powyższe wyraził zgodę podtrzymując wniosek o zasądzenie kosztów procesu.

Sąd zważył, co następuje:

W myśl przepisu art.355 § 1 k.p.c. sąd umorzy postępowanie, jeżeli powód ze skutkiem prawnym cofnął pozew. W sprawach z ubezpieczenia społecznego środkiem procesowym wszczynającym postępowanie sądowe jest odwołanie od decyzji organu rentowego. Z tej przyczyny cofnięcie odwołania wywołuje te same skutki co cofnięcie pozwu. Z uwagi na charakter postępowania w sprawach z ubezpieczenia społecznego jako postępowania odwoławczego od decyzji organu rentowego, cofnięcie odwołania zawiera w sobie również zrzeczenie się roszczenia albowiem czynność strony wskazuje na rezygnację z sądowej kontroli wydanej przez organ rentowy decyzji. Z tej przyczyny po umorzeniu postępowania nie jest możliwa ponowna kontrola badanej wcześniej decyzji z uwagi na konieczność dochowania terminu miesięcznego do złożenia odwołania.

W myśl przepisu art.203 § 4 k.p.c. i art.469 k.p.c., sąd uzna cofnięcie pozwu za niedopuszczalne w sytuacji gdy czynność ta jest sprzeczna z prawem, z zasadami współżycia społecznego, zmierza do obejścia prawa, albo narusza słuszny interes osoby ubezpieczonej. Powyższe przypadki nie mają miejsca w niniejszej sprawie, gdyż czynność podjęta została przez każdego z odwołujących w warunkach swobodnego wyboru i świadomości co do warunków koniecznych do uzyskania wnioskowanego w odwołaniu zwolnienia z obowiązku uregulowania zaległości zmarłego płatnika składek. Zanim nastąpiło cofnięcie odwołań, odwołujący uzyskali szczegółowe informacje o zasadach odpowiedzialności spadkobierców płatnika składek oraz informacje o terminach przedawnienia wymagalności nieopłaconych składek na wskazane w decyzji tytuły i to zarówno w odniesieniu do samego płatnika jak i spadkobierców tego płatnika.

Zgodnie z treścią art. 26 ustawy z 19 sierpnia 1997 roku - Ordynacja podatkowa, podatnik odpowiada całym swoim majątkiem za wynikające ze zobowiązań podatkowych podatki. Natomiast w myśli art. 97§ 1 wymienionej ustawy, spadkobiercy podatnika przejmują przewidziane w przepisach prawa podatkowego majątkowe prawa i obowiązki spadkodawcy. Sposób uregulowania odpowiedzialności spadkobiercy pozwala na stwierdzenie braku możliwości powoływania się na okoliczności wyłączające odpowiedzialność spadkobiercy w przypadku istnienia długu po stronie spadkodawcy. Odpowiedzialność spadkobiercy jest w tym przypadku bezwarunkowa. Uregulowania powyższe stosuje się odpowiednio w oparciu o uregulowanie zawarte w przepisie art. 31 i 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, także do należności objętych zaskarżoną decyzją.

Zatem jedynie wpływ na zakres tej odpowiedzialności mają okoliczności rzutujące na istnienie długu. W trakcie prowadzonego postępowania odwoławczego skarżący powoływali się najpierw na przedawnienie wymagalności

składek a po udzieleniu im stosownych informacji o zawieszeniu biegu terminu przedawnienia z uwagi na zgon płatnika składek oraz o zakresie odpowiedzialności za długi spadkodawcy w zależności od sposobu przyjęcia spadku, wnieśli o udzielenie terminu do złożenia stosownego wniosku w sądzie spadku o zmianę postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku. Postępowanie w przedmiocie zmiany postanowienia o stwierdzenia nabycia spadku nie doprowadziło do zmiany wcześniejszego postanowienia stwierdzającego nabycie spadku po J. A.. Zatem odpowiedzialność odwołujących za dług spadkowy istnieje bez ograniczenia do czynnej wartości spadku. Nie istnieją również podstawy do przyjęcia, że niezapłacone przez J. A. składki uległy przedawnieniu. J. A. zmarł w dniu (...) r. i od tego dnia stosownie do uregulowania zawartego w art. 24 ust. 6 ustawy z 13 listopada 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych bieg terminu przedawnienia uległ zawieszeniu chyba, że przed tym dniem składki się przedawniły. Od 1 stycznia 2012 r. termin przedawnienia składek wynosi 5 lat i biegnie od tego dnia chyba zastosowanie obowiązującego do 31 grudnia 2011 r. terminu 10-letniego doprowadziłoby do wcześniejszego przedawnienia niż przedawnienie z zastosowaniem terminu 5-letniego. Pierwsza wymagalna w decyzji składka za styczeń 2005 r. nie uległa przedawnieniu do chwili śmierci płatnika albowiem zastosowanie terminu 10-letniego sprawiłoby o jej przedawnieniu z dniem 11 lutego 2015 r. a zastosowanie terminu 5-letniego - z dniem 1 stycznia 2017 r.

Opisane wyżej przesłanki w świetle zgłaszanych przez odwołujących wniosków merytorycznych sprawiają, że cofnięcie odwołania nie narusza praw skarżących.

W tych warunkach uznając cofnięcie odwołań za nienaruszające słusznego interesu odwołujących, orzec należało jak w punkcie 1 sentencji postanowienia.

O kosztach sąd orzekł w punkcie 2 i 3 mając na uwadze treść art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz art. 102 k.p.c. skoro organ rentowy był reprezentowany przez pełnomocnika procesowego będącego radcą prawnym. Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez radcę prawnego zalicza się wynagrodzenie radcy prawnego nie wyższe niż stawki opłat określone w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych. Zgodnie z § 2 pkt 6 przywołanego rozporządzenia stawka minimalna przy wartości sprawy powyżej 50 000 zł do 200 000 zł wynosi 5 400 zł.

Wartość przedmiotu sporu w niniejszej sprawie to kwota 79 776,32 zł i mieści się ona we wskazanym wyżej przedziale. Określając wynagrodzenie dla pełnomocnika procesowego organu rentowego sąd uznał, iż w realiach niniejszej sprawy obciążenie odwołujących całą wskazaną wyżej kwotą 5 400 zł byłoby niesprawiedliwe gdyż istniał szczególnie uzasadniony przypadek aby obciążyć stronę przegrywającą tylko częścią kosztów i to odpowiadającą ¼ tych kosztów. Odwołujący bowiem składając odwołanie pozostawali w mylnym przekonaniu o konieczności zgłoszenia odwołań z uwagi na znaczny upływ czasu między terminami płatności składek a datą decyzji i brak w decyzji elementów odnoszących się do przedawnienia.

To mylne przekonanie nie mogło jednak zostać uznane za usprawiedliwione w zakresie zwalniającym w całości z obowiązku pokrycia kosztów procesu. Cofnięcie odwołań nie nastąpiło bowiem niezwłocznie z chwilą doręczenia odpowiedzi na odwołania, z których wynikał prawidłowo przedstawiony stan prawny w zakresie odnoszącym się do przedawnienia. To sprawia, że obciążenie we wskazanym wyżej zakresie zgodne jest z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy.